

Процедури за изпълнение на съдебно решение - Германия

СЪДЪРЖАНИЕ

- 1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?
- 2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?
- 3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?
  - 3.1 Производство
  - 3.2 Основни изисквания
- 4 Цел и естество на принудителните мерки
  - 4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?
  - 4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?
  - 4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?
- 5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?
- 6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

Принудителното изпълнение (*Zwangsvollstreckung*) е процедура, използвана за изпълнение на частноправно задължение посредством упражняване на публична принуда. Държавата разполага с право да налага изпълнението, като прилага това право чрез свои представители, по силата на своята суверенна власт.

За принуждаване на длъжника да изпълни задължение за плащане или да извърши дадено действие, са възможни следните мерки за принудително изпълнение:

- запор (*Pfändung*) на вещи;
- запор върху вземания и други активи, държани от длъжника (по-специално запор върху доходите);
- декларация за активите на длъжника (*Vermögensauskunft*);
- принудителни мерки (*Zwangmaßnahmen*), които гарантират извършването или въздържането от извършване на действия;
- принудителна продажба (*Zwangsversteigerung*);
- назначаване на синдик (*Zwangsverwaltung*).

Принудителното изпълнение в Германия се урежда главно с член 704 и следващите от Гражданския процесуален кодекс (*Zivilprozessordnung* — ZPO) и от Закона за принудителната продажба и назначаването на синдик (*Gesetz über die Zwangsversteigerung und Zwangsverwaltung* – ZVG).

В Германия Регламент (ЕС) № 655/2014, с който се урежда трансграничното изпълнение на вземания между държавите — членки на ЕС, се изпълнява чрез прилагането на член 946 и следващите от ZPO.

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

Вж. по-долу във въпрос 3.

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

3.1 Производство

- **Подлежат ли на принудително изпълнение съдебните и извънсъдебните решения?**

Да. Тази категория обхваща окончателните съдебни решения, които са влезли в сила или за които е допуснато предварително изпълнение (член 704 от ZPO), решенията за допускане на обезпечителен заповед (*Arrest*) и на временни и обезпечителни мерки (*einstweilige Verfügungen*, член 929, член 936 от ZPO), както и други подлежащи на принудително изпълнение документи, изброени в член 794 от ZPO, които включват не само съдебни решения, но и спогодби, постигнати пред арбитражен съвет (*Vergleiche vor Gütestellen*), спогодби, сключени от адвокати (*Anwaltsvergleiche*), и нотариални актове (*notarielle Urkunden*).

- **Необходимо ли е да се подава молба за съдебно решение за допускане на принудително изпълнение?**

Необходимо е да има съдебно решение, за да се наложи заповед върху вземания или други имуществени права на длъжника, за налагане на принудителни мерки, които да гарантират извършването или въздържането от извършване на действия, и за принудително изпълнение върху недвижим имот съгласно Закона за публичните търгове и назначаването на синдик.

- **Кой съд е компетентен да допусне принудително изпълнение?**

За налагане на заповед върху вземания на длъжника: местните съдилища (*Amtsgericht*) по местоживее на длъжника.

За принудителни мерки, които гарантират извършването или въздържането от извършване на дадени действия: първоинстанционният съд.

За принудителна продажба и назначаване на синдик: местният съд поместонахождение на имота.

- **Статут и правомощия на съдебните изпълнители**

Съдебният изпълнител (*Gerichtsvollzieher*) е съдебен служител в дадена провинция и е под административния надзор на председателя на местния съд. Той обаче е функционално независим при изпълнение на своите задължения по изпълнението: този административен надзор не може да се използва, за да се упражнява влияние върху него. Предприетите от съдебния изпълнител мерки, както и изготвените от него разходни документи могат да бъдат оспорени чрез подаване на възражение (*Erinnerung*). Същото се прилага и ако съдебният изпълнител откаже да изпълни съдебно решение. Възражението се разглежда от съда, който е компетентен по отношение на принудителното изпълнение.

Съдебният изпълнител отговаря за принудителното изпълнение на съдебни решения по граждански дела съгласно книга 8 от ZPO. Основната му задача е принудителното изпълнение върху движими вещи. В този случай съдебният изпълнител е оправомощен по принцип да даде възможност на длъжника да плати на вноски, като отговаря за навременното и ефективно приключване на изпълнителното производство. Едно от основните му задължения е да получи от длъжника клетвена декларация за притежаваните от него активи. Другите му функции включват:

- възстановяване на движимо и недвижимо имущество (изземване);
- преодоляване на съпротивата на длъжника срещу действия, чието извършване той трябва да приеме;
- връчване по искане на дадена страна на документите, необходими за принудителното изпълнение;
- принудително изпълнение на заповеди за временен заповед и временни мерки (когато въпросът не трябва да се отнася до съда);
- принудително изпълнение на заповед за задържане вследствие на отказ да се предостави декларация за активите.
- **Трябва ли молбата за допускане на принудително изпълнение да бъде подадена от практикуващ юрист?**

Съдът, компетентен да разглежда молби за допускане на принудително изпълнение, обикновено е местният съд, като за това производство не е задължително да има процесуално представителство.

За принудителни мерки, които да гарантират извършването или въздържането от извършване на тези действия, трябва да се подаде молба до подходящия съд от първа инстанция, който при определени обстоятелства може да бъде съд от по-висша инстанция (регионален съд (*Landgericht*)), където по принцип се изисква процесуално представителство.

Разноски за мерките за принудително изпълнение:

Законът предвижда различни методи за принудително изпълнение в зависимост от задължението, което се дължи. За различните мерки за принудително изпълнение се дължат различни разноски:

- **а) Запор на вещи**

Когато е установено, че се дължи плащане на определена парична сума, вискателят може да поиска от съдебния изпълнител да събере съответната сума. За запор на движими вещи на длъжника от съдебния изпълнител в съответствие с точка 205 от тарифата за таксите (*Kostenverzeichnis – KV*), приложена към Закона за таксите на съдебните изпълнители (*Gerichtsvollzieherkostengesetz – GvKostG*), се заплаща такса от 26 EUR. За продажбата на заповораните вещи, за публичен търг (който може да бъде търг на определено място или търг по интернет, достъпен чрез платформа за провеждане на търгове) или за друг начин на изпълнение, се заплаща допълнителна такса от 52 EUR в съответствие с точка 300 от тарифата за таксите. Съгласно точка 500 от тарифата, в случай че изготвеният от съдебния изпълнител доклад показва, че действията по изпълнението продължават повече от три часа, се начислява допълнителна такса за време. Тя е 20 EUR за всеки допълнителен час или част от него. Освен това има и разноски за съдебния изпълнител, по-специално пътни разноски (точка 711 от тарифата за таксите).

- **б) Запор върху вземания на длъжника**

Въз основа на изпълнително основание може също да се поиска налагане на заповор върху вземания на длъжника (напр. върху възнаграждения, които му се дължат) и изплащане на събраната сума на вискателя, като плащанията се приспадат от задължението, или възлагането се извършва чрез декларация за вземането на вискателя по отношение на длъжника (*an Zahlungs statt*, „заместващо плащане“) (член 829 и член 835 от ZPO). Като правило заповорът и възлагането на вземане се прилага при съвместни и комбинирани решения за заповор и възлагане. В съответствие с точка 2111 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси (*Gerichtskostengesetz – GKG*), за производството по молбата обаче се плаща такса само от 20 EUR. Разноските, включително разходите за връчване на съдебно разпореждане, се начисляват отделно съгласно част 9 от същата тарифа за таксите.

- **в) Получаване на декларация за активите**

В съответствие с точка 260 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите на съдебните изпълнители, съдебният изпълнител начислява такса от 33 EUR за получаване на декларация за активите.

- **г) Принудително изпълнение върху недвижимо имущество**

Принудителното изпълнение срещу недвижимо имущество на длъжника е под формата на ипотека, вписана в имотния регистър, или принудителна продажба, или назначаване на синдик по имота.

За вписване на ипотека в имотния регистър за обезпечаване на вземане се плаща такса в съответствие с точка 14121 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните и нотариалните такси (*Gerichts- und Notarkostengesetz – GNotKG*), в размер на 1 % от стойността на вземането, което трябва да се обезпечи (член 53, параграф 1 от Закона). В приложение 1 е дадена таблица с таксите за стойности до 3 милиона EUR.

Съдебните такси за производства съгласно Закона за принудителните продажби и назначаване на синдик са определени в част 2, раздел 2, подчасти 1 и 2 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси. Такса от 100 EUR се плаща за решение по молба за разпореждане за принудителна продажба на земя или по искане за присъединяване към производство. Има също такса за самото производство, такса за провеждането на поне един търг с наддаване, такса за сключване на сделката за продажба и такса за разпределяне на постъпленията; всяка от тези такси е в размер на 0,5 %. Таксите за производството и за провеждането на търга се определят чрез позоваване на стойността на имота, приета от съда по изпълнението (пазарна цена, член 54, параграф 1 от Закона за съдебните такси). Таксите за сключване на сделката за продажба и за разпределение на постъпленията се определят въз основа на успешна оферта, без лихви, включително стойността на всички произтичащи права, в съответствие с условията на търга (член 54, параграф 2 и параграф 3 от Закона за съдебните такси). Таблица с таксите за стойности до 500 000 EUR е представена в приложение 2. Съгласно част 9 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси, освен таксите отделно се начисляват и направените разходи в хода на производството; те включват разходите, които се плащат за оценка от инспектор на пазарната стойност на имота в съответствие със Закона за съдебните възнаграждения и компенсации (*Justiz*

vergütungs und entschädigungsgesetz — JVEG) (точка 9005 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните такси).

Такса от 100 EUR се плаща за решение по молба за заповед за назначаване на синдик или по искане за присъединяване към производство. Назначаването на синдик подлежи само по себе си на годишна такса в размер на 0,5 %, с общ минимален размер от 120 EUR и минимален размер от 60 EUR през първата и последната календарна година. Размерът на таксата се определя чрез позоваване на общия приход от назначаването на синдик (член 55 от Закона за съдебните такси).

- **д) Възстановяване и принудителни мерки, които да гарантират извършването, разрешаването или въздържането от извършване на действия**

Ако от длъжника се изисква да предаде движима вещ, тя трябва да бъде взета от длъжника чрез съдебен изпълнител и да бъде предадена на вискателя. За този официален акт съдебният изпълнител определя такса от 26 EUR съгласно точка 221 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите за съдебните изпълнители. Освен това съгласно точка 500 от тарифата, в случай че от изготвения от съдебния изпълнител доклад става ясно, че изпълнението на официалния акт продължава повече от три часа, се начислява допълнителна такса за време. Тя е 20 EUR за всеки допълнителен час или част от него.

Ако от длъжника се изисква да предаде недвижим имот, съдебният изпълнител трябва да приеме владението от длъжника и да го предаде на вискателя (изземване). Съгласно точка 240 от тарифата за таксите, приложена към Закона за таксите за съдебните изпълнители, се начислява такса от 98 EUR. Тук съгласно точка 500 от тарифата се начислява също допълнителна такса за време от 20 EUR за всеки допълнителен час или част от него, ако изпълнението на официалния акт продължи повече от три часа. Освен това се начисляват и разноските за съдебен изпълнител, включително разходите за необходимите услуги, предоставяни от трети страни, като изнасяне или услуги на ключар.

Съгласно точка 2111 от тарифата за таксите, приложена към Закона за съдебните разноски, в производството пред съда за принудително изпълнение на действие за разрешаване на действие или въздържане от извършване на действие (независимо дали може да бъде изпълнено само от длъжника или и от друго лице в неговия дом) във всеки случай се заплаща съдебна такса в размер на 20 EUR.

3.2 Основни изисквания

Вискателят трябва да притежава документ, подлежащ на изпълнение, който установява вземането му. Той може да бъде окончателно съдебно решение, което вече не подлежи на обжалване или е временно изпълнимо (член 704 от ZPO), или един от документите, изброени в член 794 от ZPO (например съдебни спогодби (*gerichtlicher Vergleich*), заповед за изпълнение (*Vollstreckungsbescheid*) или нотариален акт). Като общо правило документът трябва да съдържа съдебно удостоверение за изпълняемост (*Vollstreckungsklausel*) и трябва да бъде връчен на длъжника. Съдебно удостоверение за изпълняемост се изисква само в изключителни случаи за заповеди за изпълнение, заповеди за налагане на временен запор и временни мерки (член 796 от ZPO; член 929, параграф 1, член 936 от ZPO).

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

На принудително изпълнение могат да подлежат движими активи, вземания и други права на собственост и недвижимата собственост на длъжника.

В член 811 от ZPO се определят движимите активи, които не подлежат на запор; целта е да се позволи на длъжника и на неговото домакинство да запази за лична или професионална употреба минималната част, която е от съществено значение.

Ограниченията върху запора се прилагат и по отношение на доходите на длъжника. В член 850 и *следващите* от ZPO се предвижда, че определени суми не могат да бъдат запорирани, тъй като длъжникът се нуждае от тях, за да осигури своето съществуване. Кредитните салда могат да бъдат защитени в „сметка, освободена от запор“ (*Pfändungsschutzkonto*, член 850k от ZPO). В тези сметки се държат определени освободени от запор суми, независимо какъв е произходът на кредитното салдо.

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

- **Във връзка с длъжника**

Принудително изпълнение срещу движима вещ на длъжника се извършва чрез запор и реализация на запорирана вещ. Вземания и права, държани от длъжника срещу трети страни, се запорират със заповед на съда по изпълнението. В двата случая запорът е официален акт, който води до конфискация на запорираната вещ. Наред с останалите последици, конфискацията лишава длъжника от контрол над вещта.

- **Във връзка с трети страни**

Ако съдебният изпълнител е запорирал движима вещ, която не принадлежи на длъжника, а на трета страна, последната може да възрази срещу запора чрез възражение от трета страна (*Drittwiderspruchsklage*).

Когато вземанията, държани от длъжника спрямо трета страна, са запорирани и възложени, третата страна вече не може да плати на длъжника; третата страна може да плати вземане, възложено на вискател, което да се приспадне от вземането на длъжника само по отношение на вискателя, и това я освобождава от собственото ѝ задължение. Срещу трета страна, която не изпълнява това задължение, може да бъде предявен иск за нанесени щети.

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Съгласно член 197 от Гражданския кодекс (BGB) вземания, които вече не подлежат на обжалване, и вземания по подлежащи на принудително изпълнение спогодби или актове имат 30-годишен давностен срок. В рамките на този срок вискателят може да започне принудително изпълнение по всяко време.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Съгласно германското право няма специална процедура за налагане на принудително изпълнение.

Длъжникът може да оспори исканите срещу него мерки като част от изпълнително производство. Той може да подаде възражение (*Erinuerung*) срещу начина на принудителното изпълнение. Длъжникът трябва да внесе незабавна жалба (*Beschwerde*) срещу решение, постановено в хода на производство, по което не е имало изслушване. Тази жалба трябва да бъде подадена в срок от две седмици до съда, чието решение се оспорва, който може да преразгледа решението си, или до регионалния съд, действащ като апелативен съд.

Молбата за подобно средство за правна защита няма незабавно действие върху продължителността на започнатото изпълнително производство; няма суспензивно действие.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по- специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Вж. по-горе във въпрос 4.

Приложение 1

Размер на задължението до... EUR	Такса Таблица Б ...EUR	Размер на задължението до... EUR	Такса Таблица Б ...EUR	Размер на задължението до... EUR	Такса Таблица Б ...EUR
500	15,00	200 000	435,00	1 550 000	2 615,00
1000	19,00	230 000	485,00	1 600 000	2 695,00
1500	23,00	260 000	535,00	1 650 000	2 775,00
2000	27,00	290 000	585,00	1 700 000	2 855,00
3000	33,00	320 000	635,00	1 750 000	2 935,00
4000	39,00	350 000	685,00	1 800 000	3015,00
5000	45,00	380 000	735,00	1 850 000	3095,00
6000	51,00	410 000	785,00	1 900 000	3175,00
7000	57,00	440 000	835,00	1 950 000	3255,00

8000	63,00	470 000	885,00	2 000 000	3335,00
9000	69,00	500 000	935,00	2 050 000	3415,00
10 000	75,00	550 000	1015,00	2 100 000	3495,00
13 000	83,00	600 000	1095,00	2 150 000	3575,00
16 000	91,00	650 000	1175,00	2 200 000	3655,00
19 000	99,00	700 000	1255,00	2 250 000	3735,00
22 000	107,00	750 000	1335,00	2 300 000	3815,00
25 000	115,00	800 000	1415,00	2 350 000	3895,00
30 000	125,00	850 000	1495,00	2 400 000	3975,00
35 000	135,00	900 000	1575,00	2 450 000	4055,00
40 000	145,00	950 000	1655,00	2 500 000	4135,00
45 000	155,00	1 000 000	1735,00	2 550 000	4215,00
50 000	165,00	1 050 000	1815,00	2 600 000	4295,00
65 000	192,00	1 100 000	1895,00	2 650 000	4375,00
80 000	219,00	1 150 000	1975,00	2 700 000	4455,00
95 000	246,00	1 200 000	2055,00	2 750 000	4535,00
110 000	273,00	1 250 000	2135,00	2 800 000	4615,00
125,000	300,00	1 300 000	2215,00	2 850 000	4695,00
140 000	327,00	1 350 000	2295,00	2 900 000	4775,00
155 000	354,00	1 400 000	2375,00	2 950 000	4855,00
170 000	381,00	1 450 000	2455,00	3 000 000	4935,00
185 000	408,00	1 500 000	2535,00		

Приложение 2

Цена на иска до .... EUR	Такса ...EUR	Цена на иска до .... EUR	Такса ...EUR
500	35,00	50 000	546,00
1000	53,00	65 000	666,00
1500	71,00	80 000	786,00
2000	89,00	95 000	906,00
3000	108,00	110 000	1026,00
4000	127,00	125 000	1146,00
5000	146,00	140 000	1266,00
6000	165,00	155 000	1386,00
7000	184,00	170 000	1506,00
8000	203,00	185 000	1626,00

9000	222,00	200 000	1746,00
10 000	241,00	230 000	1925,00
13 000	267,00	260 000	2104,00
16 000	293,00	290 000	2283,00
19 000	319,00	320 000	2462,00
22 000	345,00	350 000	2641,00
25 000	371,00	380 000	2820,00
30 000	406,00	410 000	2999,00
35 000	441,00	440 000	3178,00
40 000	476,00	470 000	3357,00
45 000	511,00	500 000	3536,00

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държавата-членка, отговорна за тази страница.

Последна актуализация: 25/01/2018